

Folketingets Udvalg for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Den 24. november 2004

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering kopi af fødevareminister Hans Chr. Schmidts talepunkt til samrådsspørgsmål F, vedr. jordbrugsparcer, i Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, onsdag den 17. november 2004.

Med venlig hilsen

Agnete Sigurd

Direktoratet for FødevarerErhverv
Arealkontoret
Den 16. november 2004
J.nr. 3104-x-04-2431
MBA

TALEPUNKT

Til brug ved ministerens besvarelse af samrådsspørgsmål F onsdag den 17. november 2004

Spørgsmål F:

”Det er på den ene side indlysende at det åbne land ikke skal plastres til med jordbrugspareller på må og få. På den anden side virker det meget hæmmende for den fortsatte udvikling i landdistrikterne, at det ikke er muligt for kommunerne at udlægge grunde til jordbrugspareller, hvor der er en vis afstand til bymæssig bebyggelse. Vil ministeren i forlængelse heraf redegøre nærmere for begrundelserne for de ret restriktive rammer for, at kommunerne kan udlægge grunde som jordbrugspareller.”

Svar:

Det er regeringens politik, at der skal være udvikling og gode levevilkår i hele landet. Vi skal derfor tilstræbe en regional udvikling, der vil gøre det attraktivt at bo i alle regioner.

Det er selvfølgelig forskellige ting, der gør det attraktivt at bo i de forskellige egne af landet. I byerne er det ofte de mange fritids- og kulturtilbud. I landdistrikterne er det til gengæld ofte ting som god plads og rolige omgivelser i mindre og trygge samfund, der trækker.

Jeg vil derfor gerne slå helt fast, at jeg mener, at det er absolut nødvendigt at skabe bosætningsmuligheder i landdistrikterne, som kan være tilstrækkeligt attraktive til, at de kan fastholde den bosætning, der er nødvendig for at sikre væksten i disse områder. Jordbrugspareller er efter min mening et rigtig godt instrument til at skabe disse attraktive bosætningsmuligheder i landdistrikterne.

Netop derfor har regeringen i 2003 lavet nye retningslinier for etablering af jordbrugspareller, der faktisk har udvidet adgangen til at etablere jordbrugspareller i forhold til det regelsæt, vi arvede fra den foregående regering.

De nye retningslinier giver kommunerne langt bedre muligheder for at udarbejde lokalplaner for jordbrugspareller. Nu kan der udlægges jordbrugspareller i umiddelbar tilknytning til byer med mindre end 1500 indbyggere, hvor det tidligere kun kunne ske i tilknytning til mindre landsbyer, der ikke indgik i områdets centerstruktur. Samtidigt er der indført relativt små afstandsgrænser til større egnscentre og landsdelscentre, således at jordbrugspareller nu kan etableres tættere på sådanne centre end tidligere.

Det betyder alt i alt, at der nu kan udlægges jordbrugspareller ved langt flere mindre byer, end det tidligere har været tilfældet.

Hertil kommer, at den tidligere begrænsning af antallet af jordbrugspareller i det enkelte udlægsområde nu er ophævet.

Samlet set har regeringen altså styrket kommunernes muligheder for at skabe attraktive bosætningsmuligheder i landdistrikterne betydeligt.

Fælles for såvel de tidligere regler som de nuværende er imidlertid, at udlæggene skal ske i umiddelbar tilknytning til eksisterende bebyggelser. Det er i overensstemmelse med det mangeårige princip om, at der skal holdes klare grænser mellem land og by, og at det åbne land derfor skal friholdes for unødigt byggeri. Det er min opfattelse, at der hidtil har været bred politisk tilslutning til dette princip, ikke mindst fra oppositionspartiernes side.

Nu lægger spørgeren så op til, at der også skal kunne etableres jordbrugsparcer i ”en vis afstand til bymæssig bebyggelse”, dvs. i det åbne land. Det overrasker mig. Det er i hvert fald en helt anden holdning, end det jeg hidtil har forstået var oppositionens politik på dette område.

Jeg er imidlertid slet ikke enig i, at fraværet af denne mulighed er som det siges ”meget hæmmende” for udviklingen i landdistrikterne, idet regeringen ikke blot har udvidet kommunernes muligheder for udlæg af arealer til jordbrugsparcer ganske kraftigt, som jeg netop har redegjort for, men også har åbnet mulighed for anden erhvervmæssig udnyttelse af de meget store bygningsmasser, der ikke længere bruges til landbrugsdriften rundt om på gårdene.

Jeg forstår derfor ikke helt, hvad det er for et problem, spørgeren egentlig ser. Er problemet, at enkelte kommuner er usikre på, hvordan reglerne skal anvendes i de helt konkrete tilfælde, er jeg da helt sikker på, at ministeriets medarbejdere vil være meget hjælpsomme med at finde nogle fornuftige løsninger inden for de eksisterende regler, hvis man beder dem om det.

Jeg kan i øvrigt sige, at jeg i anden sammenhæng har iværksat en undersøgelse, der belyser en række spørgsmål om jordbrugsparcer.

I perioden fra 1994 til i dag er der fremlagt lidt over 200 lokalplanforslag med skønsmæssigt op imod 1000-1200 jordbrugsparcer. Hovedparten af disse er fremsat i forbindelse med et kommuneplantillæg, hvilket antyder, at det ofte er planer baseret på konkrete, private initiativer.

I perioden fra 1.1.1999 til 1.9.2004 har Direktoratet for FødevarerErhverv foretaget en konkret gennemgang af omkring 130 planforslag. I 1/3 af disse sager har der været anledning til tekniske drøftelser med de berørte kommuner, og eventuelt indsigelse. Dette skyldes oftest tekniske uoverensstemmelser og kun sjældent egentlige modsætningsforhold i forhold til lokaliseringskriterierne, selv om det da også er forekommet.

De foreløbige opgørelser viser, at det således kun er cirka 13 af de forslag, hvor der har været tekniske drøftelser eller er gjort indsigelse, der ikke er blevet endeligt vedtaget, hvorimod der tilsyneladende er cirka 20 sager, hvor der ikke har været bemærkninger fra direktoratet, som af andre årsager heller ikke er blevet vedtaget. Dette skyldes ofte enten lokal modstand eller at de pågældende entreprenører af andre årsager har standset projektet.

Set med mine øjne, er der derfor ikke belæg for at påstå, at regelsættet for lokalisering af jordbrugsparcer skulle virke meget hæmmende for den fortsatte udvikling i landdistrikterne. Tvært imod.